

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2010 M. SPALIO 4 D. NUTARIMO NR. O3-202 „DĖL ŠILUMOS SUPIRKIMO IŠ NEPRIKLAUSOMŲ ŠILUMOS GAMINTOJŲ TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m. gegužės 16 d. Nr. O3E-153
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20, 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-1062 1, 2, 3 ir 6 straipsniais, taip pat atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus 2018 m. gegužės 14 d. pažymą Nr. O5E-124 „Dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20, 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-1062 įgyvendinimo“, Komisija n u t a r i a:

Pakeisti Komisijos 2010 m. spalio 4 d. nutarimą Nr. O3-202 „Dėl Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeisti pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„DĖL ŠILUMOS GAMYBOS IR (AR) SUPIRKIMO TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠO
PATVIRTINIMO“.

2. Pakeisti 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Patvirtinti Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą (pridedama).“

3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašą:

3.1. Pakeisti pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„ŠILUMOS GAMYBOS IR (AR) SUPIRKIMO TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠAS“.

3.2. Pakeisti 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašu (toliau – Supirkimo tvarka) siekiama sudaryti prielaidas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20, 32 straipsnių pakeitimo bei įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-1062 įgyvendinimui bei Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 26 straipsnio 3 dalies įgyvendinimui šilumos energetikos sektoriuje, sudarant prielaidas užtikrinti veiksmingą konkurenciją šilumos gamyboje, skatinti atliekinės šilumos panaudojimą ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių bei atliekų deginimo šilumai gaminti naudojimą, įgyvendinti šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas, šalinant kliūtis naujų gamybos pajėgumų bei naujų rinkos dalyvių prieigai prie tinklų (sistemų).“

3.3. Pakeisti 3 punkto 4 pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos – atitinkamo mėnesio sąnaudos, apskaičiuojamos, vadovaujantis Komisijos patvirtinta Šilumos kainų nustatymo metodika ir Supirkimo tvarkoje reglamentuota tvarka, ir taikomos nustatyti šilumos aukciono būdu superkamos šilumos kainų viršutinę ribą atitinkamoje sistemoje.“

3.4. Pripažinti netekusiu galios 4 punktą.

3.5. Pakeisti 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Šilumos aukciono dalyviai taiko, o šilumos tiekėjas superka šilumą pagal kainą, nustatytą laikantis šių reikalavimų:

9.1. nustatytą laisvai, nepriklausomo šilumos gamintojo nuožiūra, jei vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 3 dalimi tokiam gamintojui nėra taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara;

9.2. ne didesnę, nei nustatyta, vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodika, jei vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 3 dalimi tokiam gamintojui yra taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara. Kai šiame Supirkimo tvarkos punkte nurodytas nepriklausomas šilumos gamintojas parduoda šilumos tiekėjui rezervinės galios užtikrinimo paslaugą ir už ją šilumos tiekėjas atsiskaito Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka apskaičiuota šios paslaugos kaina (Eur/mėn./kW), toks nepriklausomas šilumos gamintojas taiko ne didesnę, nei vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodika nustatyta šilumos gamybos vienanarė kaina (euro ct/kWh). Šiuo atveju nepriklausomas šilumos gamintojas gali parduoti šilumą už mažesnę nei pagal nustatytas dedamąsias apskaičiuotą šilumos gamybos kainą;

9.3. nustatytą laisvai, potencialaus nepriklausomo šilumos gamintojo, prisijungusio prie šilumos perdavimo tinklų ir atliekančio bandomąją eksploataciją (paleidimo-derinimo darbus), nuožiūra;

9.4. visais atvejais šilumos aukciono dalyviai negali taikyti kainų, didesnių nei palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos, nustatytos pagal Supirkimo tvarkos 10 punktą.

9.5. šilumos tiekėjas dalyvaudamas šilumos aukcione atskirais įrenginiais taiko šilumos kainą, ne didesnę nei palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos, apskaičiuotos pagal Supirkimo tvarkos 10 punktą.“

3.6. Pakeisti 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10. Palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos nustatomos taip:

10.1 jei šilumos tiekėjas valdo šilumos gamybos įrenginius, kurių galios pakanka visam vartotojų šilumos poreikiui patenkinti, palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos apskaičiuojamos kaip atitinkamo mėnesio šilumos gamybos kainos kintamoji dedamoji konkrečioje sistemoje, priimančios jog šilumos tiekėjas visą šilumos vartotojų poreikiui patenkinti reikalingą šilumos kiekį pagamins savo šilumos gamybos įrenginiuose;

10.2. jei šilumos tiekėjo valdomų šilumos gamybos įrenginių galios nepakanka vartotojų šilumos poreikiui patenkinti, palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos nustatomos kaip šilumos tiekėjo atitinkamo mėnesio šilumos gamybos kainos kintamosios dedamosios konkrečioje sistemoje, nustatomos pagal Supirkimo tvarkos 10.1 punktą, ir Supirkimo tvarkos 9.2 punkte nurodytų nepriklausomų šilumos gamintojų, veikiančių konkrečioje šilumos sistemoje, šilumos gamybos kainų, t.y. kintamųjų ir pastoviųjų dedamųjų, apskaičiuotų pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką, svertinis vidurkis. Šiuo atveju palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos nustatomos pagal formulę:

$$T_{LG,y} = \frac{T_{H,KD,y} \times Q_{HM,y} + \sum (T_{NG,j,y} \times Q_{HP,j,y})}{Q_{H,y}}$$

kur:

$T_{LG,y}$ – palyginamosios šilumos tiekėjo šilumos gamybos sąnaudos mėnesį y, euro ct/kWh;

$T_{H,KD,y}$ – šilumos tiekėjo šilumos gamybos vienanarės kainos kintamoji dedamoji mėnesį y, euro ct/kWh;

$T_{NG,j,y}$ – Supirkimo tvarkos 9.2 punkte nurodyto nepriklausomo šilumos gamintojo j, veikiančio konkrečioje šilumos sistemoje, šilumos gamybos kaina (kintamoji ir pastovioji dedamosios) mėnesį y, euro ct/kWh;

$Q_{H,y}$ – šilumos tiekėjo ir Supirkimo tvarkos 9.2 punkte nurodytų nepriklausomų šilumos gamintojų į konkrečios šilumos sistemos šilumos perdavimo tinklą planuojamas patiekti šilumos kiekis mėnesį y, kWh;

$Q_{HM,y}$ – šilumos tiekėjo valdomais šilumos gamybos įrenginiais gaminamas šilumos kiekis mėnesį y, kWh;

$Q_{HP, j, y}$ – iš Supirkimo tvarkos 9.2 punkte nurodyto nepriklausomo šilumos gamintojo j planuojamas nupirkti šilumos kiekis mėnesį y , kurio šilumos tiekėjas negali pagaminti nuosavais įrenginiais, kWh;

10.3. jei šilumos tiekėjas konkrečioje sistemoje šilumos gamybos įrenginių nevaldo, palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos prilyginamos Supirkimo tvarkos 9.2 punkte nurodytų nepriklausomų šilumos gamintojų, veikiančių konkrečioje sistemoje, šilumos gamybos kainų (pastoviosios ir kintamosios dedamųjų), apskaičiuotų pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką, svertiniam vidurkiui.“

3.7. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Apskaičiuojant palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas pagal Supirkimo tvarkos 10.1 ir 10.2 papunkčius, taikoma šilumos tiekėjo šilumos gamybos atitinkamo mėnesio kuro struktūra, paskelbta Supirkimo tvarkos 29 punkte nustatyta tvarka, ir praėjusio atitinkamo mėnesio faktinės lyginamosios kuro sąnaudos (kg/MWh). Tuo atveju jei konkretūs šilumos gamybos įrenginiai praėjusį mėnesį nebuvo naudoti yra naudojamos lyginamosios kuro sąnaudos (kg/MWh), nustatomos pagal to šilumos gamybos įrenginio techniniame pase numatytą įrenginio efektyvumą.“

3.8. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Supirkimo tvarkos 9.2 papunktyje nurodyti nepriklausomi šilumos gamintojai apie ateinančio mėnesio šilumos kainos dedamąsias (kintamąją ir pastoviąją), nustatytas vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodika, viešai savo internetinėje svetainėje praneša ir šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje deklaruoja ne vėliau kaip 17 einamojo kalendorinio mėnesio dieną.“

3.9. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Šilumos tiekėjas apie ateinantį mėnesį taikomas konkrečios centralizuoto šilumos tiekimo sistemos palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas ir jų apskaičiavimą, šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka deklaruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje ne vėliau kaip 18 einamojo kalendorinio mėnesio dieną. Jei 18 (aštuonioliktoji) kalendorinė mėnesio diena yra nedarbo diena, duomenis deklaruoja artimiausią po jos einančią darbo dieną. Šis reikalavimas taikomas tose centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas ir (ar) veiklą ketina vykdyti potencialus nepriklausomas šilumos gamintojas, kuris turi galiojančią preliminarą šilumos pirkimo–pardavimo sutartį. Šilumos tiekėjas duomenų valdymo sistemoje turi pateikti šiuos duomenis apie palyginamųjų šilumos gamybos sąnaudų apskaičiavimą:

14.1. Šilumos gamybos įrenginius ir įvertintą jais pagamintinus šilumos kiekius, kurie buvo vertinami apskaičiuojant palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas;

14.2. Supirkimo tvarkos 14.1 papunktyje nurodytų įrenginių lyginamąsias kuro sąnaudas atskirai pagal kurį rūšis, $\text{kg}_{ne}/\text{MWh}$, kurios buvo vertintos apskaičiuojant palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas;

14.3. Supirkimo tvarkos 14.1 papunktyje nurodytuose įrenginiuose planuojamo sunaudoti kuro kiekį bei kainą, atskirai pagal rūšis. Gamtinių dujų kainos atžvilgiu atskirai nurodant gamtinių dujų žaliavos bei transportavimo kainas ir jų apskaičiavimą;

14.4. Elektros energijos bei vandens technologijai kiekius, lyginamuosius sąnaudų rodiklius bei sąnaudas atskirai pagal Supirkimo tvarkos 14.1 papunktyje nurodytus įrenginius.“

3.10. Pakeisti 19 punktą ir jį išdėstyti taip:

„19. Jeigu šilumos aukciono dalyviai taiko skirtingas šilumos kainas, iš šilumos aukciono dalyvių šiluma superkama, teikiant prioritetą mažiausiai kainai.“

3.11. Pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Jeigu šilumos aukciono dalyviai taiko vienodą šilumos kainą, iš šilumos aukciono dalyvių šilumą privaloma supirkti, laikantis šios prioritetų eilės:

20.1. iš didelio naudingumo kogeneracinių įrenginių, naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius arba deginančių atliekas;

20.2. iš šilumos gamybos įrenginių, naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius arba deginančių atliekas;

20.2. pagamintą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių arba atliekų;

- 20.4. atliekinę šilumą – iš pramonės įmonių įrenginių;
- 20.5. iš didelio naudingumo kogeneracinių įrenginių;
- 20.6. iš bendrų šilumos ir elektros gamybos (kogeneracinių) įrenginių;
- 20.7. iš iškastinio kuro katilinių.“

3.12. Pakeisti 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21. Šilumos tiekėjas, vadovaudamasis šilumos aukciono rezultatais, iš nepriklausomų šilumos gamintojų superka šilumą, atitinkančią kokybės, tiekimo patikimumo, aplinkosaugos reikalavimus ir parduodamą ne didesne kaina, negu palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.“

3.13. Pakeisti 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22. Esant kitoms vienodoms sąlygoms, prioritetas teikiamas šilumos aukciono dalyviui, šilumos tiekimo licencijoje ar šilumos pirkimo–pardavimo sutartyje užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos (pardavimo) laikotarpį, vertinant licencijos ar sutarties galiojimo terminą nuo šilumos aukciono vykdymo dienos.“

3.14. Pakeisti 28 punktą ir jį išdėstyti taip:

„28. Šilumos kiekis, reikalingas šilumos vartotojų poreikiui patenkinti, kai konkrečioje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, yra gaminamas ir (ar) superkamas šilumos aukciono būdu, neviršijant centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikio, pagal šios Supirkimo tvarkos V skyriuje nurodytus prioritetus, laikantis šių reikalavimų:

28.1. šilumos aukcioną šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka organizuoja ir vykdo energijos išteklių biržos operatoriaus (toliau – Operatorius). Operatorius kiekvieną mėnesį šilumos aukciono informacinėje sistemoje, šilumos aukciono reglamente numatytais terminais paskelbia:

28.1.1. šilumos aukciono vykdymo datą ir laiką;

28.1.2. konkrečios centralizuoto šilumos tiekimo sistemos palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas;

28.1.3. prognozuojamą sistemos šilumos poreikį;

28.1.4. šilumos aukciono dalyvių pasiūlymų pateikimo terminą bei įvykus šilumos aukcionui – šilumos aukciono rezultatus.

28.2. Šilumos aukciono dalyvių pasiūlymų terminas negali būti ankstesnis kaip palyginamųjų sąnaudų paskelbimo šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje data bei ne vėlesnis kaip einamojo mėnesio 21 diena;

28.3. šilumos aukcionas yra vykdomas šilumos aukciono dalyviams šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje pateikiant pasiūlymus su ateinantį mėnesį siūlomu parduoti (pagaminti) šilumos kiekiu ir kaina ct/kWh, cento šimtųjų dalių tikslumu;

28.4. šilumos aukcione nepriklausomi šilumos gamintojai pasiūlymuose turi teisę nurodyti atskirais šilumos gamybos įrenginiais pagamintiną šilumos kiekį ir (ar) skirtingą kainą tik tais atvejais, kai konkrečiais šilumos gamybos įrenginiais pagaminto ir į centralizuotą šilumos tiekimo sistemą patiekto šilumos kiekio apskaita yra atskira bei numatyta šilumos pirkimo–pardavimo sutartyje. Šilumos tiekėjai šilumos aukcione teikiamuose pasiūlymuose turi teisę nurodyti atskirais šilumos gamybos įrenginiais pagamintiną šilumos kiekį ir (ar) skirtingą kainą tik tais atvejais, kai nurodytas atskiras šilumos gamybos įrenginys yra nurodytas Operatoriaus sudarytame ir šilumos aukciono informacinėje sistemoje patalpintame šilumos gamybos įrenginių sąraše, kuriame pateikiami šilumos tiekėjo bei nepriklausomų šilumos gamintojų valdomi šilumos gamybos įrenginiai, turintys atskirą šilumos kiekio apskaitą arba su Komisija suderinus šilumos kiekio paskirstymo principus;

28.5. pasibaigus šilumos aukciono dalyvių pasiūlymų teikimo terminui, Operatorius sudaro galutinę šilumos aukciono dalyvių pasiūlymų eilę pagal Supirkimo tvarkos V skyriuje numatytą prioritetų eilę bei aukciono dalyvių pasiūlymų sąrašą su pasiūlymuose nurodytais ateinantį mėnesį planuojamais parduoti šilumos kiekiais šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje pateikia šilumos tiekėjui. Šilumos tiekėjui pateikiamame sąraše negali būti nurodomos šilumos aukciono dalyvių pasiūlymuose pateiktos šilumos kainos;

28.6. Operatorius privalo užtikrinti, kad šilumos aukciono dalyvių pasiūlymai, kuriuose nurodomos šilumos kainos neatitinka Supirkimo tvarkos 9 punkte numatytų reikalavimų nebūtų priimami, vertinami ir teikiami šilumos tiekėjui.

28.7. Šilumos tiekėjas, šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje gavęs Operatoriaus informaciją pagal Supirkimo tvarkos 28.5 papunktį, nustato prognozuojamus iš kiekvieno aukciono dalyvio superkamus šilumos kiekius ir juos, kartu su sprendimo protokolu deklaruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje.

28.8. Šilumos tiekėjas nustatydamas ateinančių mėnesių superkamus šilumos kiekius privalo įvertinti:

28.8.1. kad iš šilumos aukciono dalyvio superkamas šilumos kiekis negali viršyti pasiūlyme nurodyto šilumos kiekio;

28.8.2. šilumos aukciono dalyvių eksploatuojamų šilumos įrenginių technines charakteristikas (galios kitimo greitis, įrenginio paleidimo/ stabdymo laikas ir kt.);

28.8.3. šilumos perdavimo tinklo apribojimus dėl šilumos pralaidumo ir (ar) hidraulinio režimo;

28.8.4. Sąvade numatytą suvestinį visų šilumos įrenginių ir šilumos tinklų planinių priežiūros, įskaitant remonto, darbų grafiką bei dėl šiame grafike pateikiamų darbų atsirandančius šilumos gamybos ir (ar) perdavimo apribojimus;

28.8.5. galimą šilumos gamybos įrenginių balansavimą dėl netolygaus šilumos vartotojų poreikio, siekiant užtikrinti tiekiamos šilumos kokybės parametrų išlaikymą.

28.9. Operatorius šilumos aukciono informacinėje sistemoje paskelbia galutinius šilumos aukciono rezultatus, kuriame pateikia šilumos aukciono dalyvių pasiūlymus su nurodytais šilumos kiekiais bei kainomis, šilumos tiekėjo nurodytus planuojamus supirkti šilumos kiekius ir šilumos tiekėjo surašyto šilumos kiekių nustatymo protokolo kopiją. Šilumos aukciono dalyviai, paskelbus rezultatus, šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka yra informuojami atskirai šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje apie iš kiekvieno dalyvio planuojamus supirkti šilumos kiekius.

28.10. jeigu bendras šilumos kiekis, apie kurį pranešė šilumos aukciono dalyviai, viršija bendrą centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikį, o du ar daugiau šilumos aukciono dalyvių savo pranešimuose nurodo vienodas kainas ir atitinka vienodus Supirkimo tvarkos V skyriuje nurodytus prioritetus, iš tokių gamintojų superkamas šilumos kiekis yra nustatomas proporcingai pagal šilumos kiekį, kurį pranešė šilumos aukciono dalyviai.

28.11. tuo atveju jei suminis šilumos aukciono dalyvių pasiūlymuose nurodytas šilumos kiekis nėra pakankamas patenkinti planuojamam konkrečios centralizuoto šilumos tiekimo sistemos poreikiui, trūkstamą šilumos kiekį gamina šilumos tiekėjas nuosavais šilumos gamybos įrenginiais ir (ar) nepriklausomo šilumos gamintojo valdomais rezervinės šilumos gamybos galios užtikrinimo paslaugą tiekiančiais šilumos gamybos įrenginiais, atsižvelgiant į Supirkimo tvarkos V skyriuje nurodytą prioritetų tvarką.“

3.15. Pakeisti 29 punktą ir jį išdėstyti taip:

„29. Šilumos tiekėjas privalo Šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka šilumos aukciono informacinėje sistemoje deklaruoti informaciją apie ateinančių 12 mėnesių prognozuojamą kasmėnesinį šilumos poreikį bei naudojamo kuro struktūrą, taikytiną skaičiuojant palyginamąsias šilumos sąnaudas.“

3.16. Pakeisti 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35. Šilumos tiekėjas ne vėliau kaip einamojo kalendorinio mėnesio 15 dieną šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje deklaruoja, o Operatorius šilumos aukciono informacinėje sistemoje paskelbia informaciją apie praėjusio mėnesio faktinį šilumos poreikį, savo gamybos šaltiniuose pagamintą šilumos kiekį ir iš kiekvieno nepriklausomo šilumos gamintojo nupirtą šilumos kiekį.“

3.17. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo ginčus dėl šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 34 straipsniu.“

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė